

Το πρότυπο της εδαφικής ανάπτυξης και η συμβατότητά του με τις ορεινές περιοχές

Η υιοθέτηση της εδαφικής ανάπτυξης στις ορεινές περιοχές οδηγεί στην κατασκευή μιας νέας οικονομίας, η οποία θεωρείται πλέον απάντηση στην παγκοσμιοποίηση. Είναι μια οικονομία τόσο πολυτομεακή όσο και οι πόροι κάθε περιοχής. Απαντά στις νέες ανάγκες καταναλωτών και διαθέτει μια αγορά, η οποία λαμβάνει υπόψη την εξέλιξη των καταναλωτικών προτύπων και των προσδοκιών των καταναλωτών (αγροτρόφιμα, πολιτισμός, φύση, εμπειρίες, κτλ.). Όμως, αυτή η νέα οικονομία δεν μπορεί να οικοδομηθεί χωρίς τοπικούς δρώντες. Η προώθησή της βασίζεται στην εφαρμογή σε τοπικό επίπεδο, ενός τριπλού μηχανισμού:

- α)** Η βασική **οργάνωση της ορεινής οικονομίας** δεν μπορεί πλέον να είναι οργανωμένη με την κλασική μορφή της εθνικής αλυσίδας παραγωγής. Πρέπει να είναι εδαφική, επειδή η λειτουργία της μπορεί να υπάρξει μόνο εάν βασίζεται στους δεσμούς με τον τόπο της.
- β)** Η οργάνωση αυτή θα επικεντρωθεί στην **αξιοποίηση των εδαφικών πόρων** και όχι πλέον στην ενσωμάτωση της τοπικής παραγωγής σε περιφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο.
- γ)** Η οργάνωση αυτή δεν μπορεί να λειτουργήσει παρά μόνο μέσω μιας **διακυβέρνησης**, που απαρτίζεται από τους τρεις παράγοντες: ιδιωτικό, δημόσιο και κοινωνικό τομέα.

Έτσι, για τον ορεινό κόσμο, η γέννηση της νέας ορεινής οικονομίας συνδέεται με την ικανότητα αυτών των τριών τύπων δρώντων να αναπτύξουν τη δική τους λογική και να οργανώσουν όλες τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την εφαρμογή της διαδικασίας:

- α)** Καθορισμός και εφαρμογή συγκεκριμένων δημόσιων πολιτικών (ΚΑΠ, ΕΣΠΑ, Leader),
- β)** Στήριξη τοπικών συλλογικοτήτων (επαγγελματικές ομάδες, Οργανωμένα Σύνολα, κ.α.) και εκπαίδευση – κατάρτιση των μελών τους.
- γ)** Διαμόρφωση πολιτικής στήριξης σε επιχειρηματίες που επιθυμούν να συμμετέχουν στη νέα οικονομία για να προστατευθούν από τους κινδύνους της παγκοσμιοποιημένης αγοράς

Το πρότυπο της εδαφικής ανάπτυξης είναι συνεπές με την προσέγγιση της βιώσιμης ανάπτυξης, ειδικά όταν οι αναπτυξιακές επιλογές γίνονται τοπικά με τους ενδιαφερόμενους δρώντες και εστιάζουν στην εναρμόνιση μεταξύ οικονομικών ευκαιριών, περιβαλλοντικών περιορισμών και κοινωνικής αποδοχής. Η εφαρμογή της βιώσιμης πολιτικής πρέπει να στοχεύει για περιοχές πληθυσμιακά εξουθενωμένες όπως το Τρόδος, στην αναζωογόνηση με βάση την κοινωνική ζωτικότητα των κοινοτήτων, την οικονομική βιωσιμότητα των τοπικών οικονομιών, και την οικολογική βιωσιμότητα των αγροτικών συστημάτων. Μια ολοκληρωμένη εδαφική αναπτυξιακή πολιτική, θα πρέπει να εξασφαλίζει: (α) οικονομική βιωσιμότητα, αυξανόμενη επιχειρηματική ικανότητα, οικονομική διαφοροποίηση, (β) υγιή οικοσυστήματα, καθαρό νερό, ευχάριστο τοπίο και καλά διατηρημένη φυσική και κτισμένη κληρονομιά, και (γ) ελκυστικό πλαίσιο διαβίωσης με πρόσβαση στις υπηρεσίες, παύση της μετανάστευσης – ιδίως των νέων – και προσέλκυση νέου πληθυσμού.

Σε κάθε περίπτωση, ο εδαφικός τρόπος ανάπτυξης αποτελεί ένα τρόπο συμπληρωματικό και όχι εναλλακτικό στην οικονομία μιας περιοχής.